

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Dokumentace ke společnému projektu pro předměty IFJ a IAL

Implementace interpretu imperativního jazyka IFJ16.

Tým 086, varianta a/3/II

ZS 2016

Řešitelé:

Richtarik Lukáš	xricht25
Čechák Jiří	xcecha04
Mlýnek Přemysl	xmlyne04
Mynarčík Petr	xmynar05
Molitoris Miloš	xmolit00

Rozšíření: UNARY, BASE, FUNEXP, SIMPLE, BOOLOP

7. 12. 2016

Obsah

1. Úvod	2
2. Implementace modulů a algoritmů	2
2.1 Lexikální analýza	2
2.2 Syntaktická a sémantická analýza	2
2.3 Interpret	2
2.4 Implementace tabulky symbolů	2
2.5 Implementace řazení	2
2.6 Implementace vyhledávání podřetězce v řetězci	3
3. Práce na projektu	3
4. Testování	3
5. Rozdělení práce	3
6. Implementovaná rozšíření	3
7. Závěr	4
8. Precedenční tabulka	4
9. Diagram konečného automatu	5
10. LL-gramatika	6

1. Úvod

Tato dokumentace popisuje implementaci interpretu imperativního jazyka IFJ16, který je zjednodušenou podmnožinou jazyka Java SE 8. Implementován je v jazyce C.

2. Implementace modulů a algoritmů

2.1 Lexikální analýza

Lexikální analýza je implementována pomocí konečného automatu. Začíná se vždy v počátečním stavu a v závislosti na načteném znaku ze zdrojového souboru se konečný automat posune do dalšího stavu, kde se již kontroluje na základě načtení následujících znaků, zdali je konkrétní lexém napsán správně. Pokud je načten znak, který do daného lexému nepatří nebo se jedná o neočekávaný znak, jde o chybu a program je ukončen s návratovou hodnotou 1. U komentářů se kontroluje, zdali jsou korektně zapsány, u víceřádkových i ukončeny. Po přečtení a zpracování celého lexému, teď již tokenu, je tento token předán syntaktickému analyzátoru k syntaktické a sémantické analýze.

2.2 Syntaktická a sémantická analýza

Syntaktický analyzátor volá funkci `get_token`, která se nachází v modulu `scanner` s implementací lexikální analýzy, a tato funkce předá syntaktickému analyzátoru token, který získá ze zdrojového souboru. Nejdříve jsou získány globální proměnné a funkce a jejich identifikátory a informace o nich, jako jsou např. parametry u funkce, jsou uloženy do globální tabulky symbolů. Lokální proměnné se ukládají pak do lokálních tabulek symbolů konkrétních funkcí. Správná syntaxe zdrojového programu se ověřuje rekurzivním postupem za použití LL-gramatiky a precedenční tabulky. Zpracování výrazů je prováděno metodou zdola nahoru podle precedenční tabulky. Během sémantické analýzy dochází dle potřeby k přetypování proměnných a ke kontrole typů proměnných, návratových hodnot z funkcí apod. V případě bezchybné analýzy vzniká tříadresný kód, který se ukládá do instrukčního listu.

2.3 Interpret

Pokud nenastane nějaká chyba, tak interpret interpretuje zdrojový program napsaný v jazyce IFJ16. Interpret prochází instrukční list, který obsahuje tříadresné kódy a ty poté postupně interpretuje. V případě získání tříadresného kódu, který představuje skokovou instrukci, pokračuje v interpretaci od odpovídající instrukce. Interpret také dle potřeby volá vestavěné funkce třídy `ifj16`.

2.4 Implementace tabulky symbolů

Tabulka symbolů je implementována jako tabulka s rozptýlenými položkami s explicitním zřetězením synonym. K vyhledávání v tabulce symbolů a k ukládání položek do tabulky symbolů slouží klíč, kterým je identifikátor proměnné nebo funkce. V globální tabulce symbolů jsou uloženy funkce s jejich parametry a globální proměnné. Do lokálních tabulek symbolů se ukládají lokální proměnné.

2.5 Implementace řazení

K implementaci funkce na řazení řetězce byl použit dle zadání algoritmus Shell sort, který pracuje na principu vkládání. Nejdříve se získá délka kroku, což je polovina délky řetězce. Následně se v cyklu řadí znaky řetězce, které jsou od sebe v řetězci vzdáleny o velikost kroku a s každou další iterací se délka kroku zmenší o polovinu. Jakmile má krok velikost jedna, jsou řazeny prvky vedle sebe.

2.6 Implementace vyhledávání podřetězce v řetězci

Pro vyhledávání podřetězce v řetězci byl podle zadání použit Knuth-Morris-Prattův algoritmus. Tento algoritmus pracuje na základě konečného automatu. Pokud je hledaný podřetězec prázdný je funkcí vrácena 0. Jinak je na základě řetězce, ve kterém vyhledáváme, vytvořeno pole, které určuje znak, kam se vrátíme v případě neúspěšného porovnávání. Poté konečný automat postupuje po jednotlivých znacích řetězce, při shodě se posune na další znak, jinak se vrátí na znak určený dříve vytvořeným polem. Porovnává se, dokud není podřetězec nalezen, pak funkce vrátí pozici podřetězce, nebo dokud se algoritmus nedostane na konec řetězce. V takovém případě funkce vrátí -1.

3. Práce na projektu

Vždy se rozdělily moduly, na kterých se pracovalo a po jejich otestování se začalo s dalšími. V průběhu práce na jednotlivých modulech se náš tým několikrát sešel k prodiskutování průběhu vývoje a potřebných změn v implementaci již implementovaných modulů. Pokud nebyla možnost se sejít nebo bylo potřeba něco rychleji sdělit ostatním členům týmu, využíval se ke komunikaci společný chat a soukromá skupina na sociální síti Facebook nebo email. K zálohování souborů a sledování jednotlivých verzí jsme využívali GitHub.

4. Testování

Každý modul byl testován nejdříve zvlášť během jeho vývoje a také hlavně po jeho dokončení. V případě nalezení chyb při testování modulu, případně více modulů dohromady, byly chyby odstraněny a konkrétní modul byl znovu otestován. Po dokončení všech modulů a sestavení projektu začalo testování interpretu jako celku za použití námi vytvořených zdrojových kódů v jazyce IFJ16.

5. Rozdělení práce

Lukáš Richtarik (xricht25) – vedoucí týmu: lexikální analyzátor, syntaktický analyzátor

Miloš Molitoris (xmolit00): lexikální analyzátor, syntaktický analyzátor, sémantická analýza, instrukční list

Jiří Čechák (xcecha04): algoritmy pro IAL, lexikální analyzátor, vestavěné funkce, správa paměti, tvorba závěrečných testů, dokumentace

Přemysl Mlýnek (xmlyne04): vestavěné funkce, tvorba závěrečných testů, výpomoc na dalších částech

Petr Mynářčik (xmynar05): interpret, instrukční list a generátor

6. Implementovaná rozšíření

UNARY – podpora unárního mínus a prefixové i postfixové inkrementace a dekrementace.

Jednotlivé operátory jsou získány z lexikálního analyzátoru a pravidla pro ně jsou uloženy v precedenční tabulce. Prefixové inkrementace a dekrementace jsou provedeny před vyhodnocením výrazu. Postfixové inkrementace a dekrementace jsou provedeny po vyhodnocení výrazu.

BASE – podpora zápisu čísel i ve dvojkové, osmičkové a šestnáctkové soustavě.

FUNEXP – podpora volání funkcí uvnitř výrazu a výrazů v parametrech funkcí.

SIMPLE – podpora podmíněných příkazů if i bez části else. V podmíněných příkazech a cyklech lze místo složeného příkazu v složených závorkách použít i jedno řádkový příkaz.

BOOLOP – podpora typu boolean, jeho definice a výpis, booleovských výrazů, hodnot true a false, operátorů ‘!’ (negace), ‘||’ (or) a ‘&&’ (and).

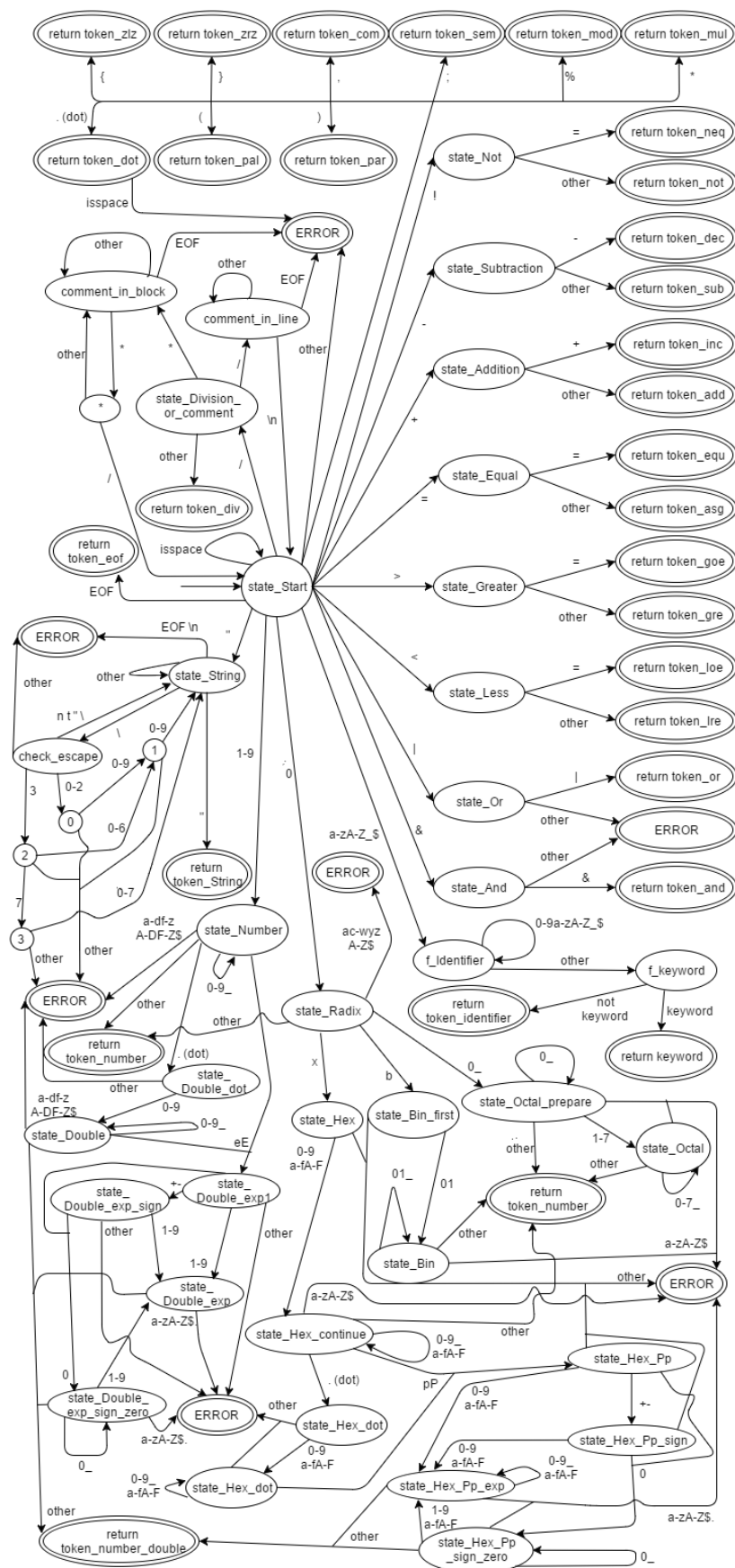
7. Závěr

Práci na tomto projektu jsme si ověřili své znalosti v programování v jazyce C a získali i mnoho nových. Dále jsme mohli aplikovat své nově získané teoretické znalosti z předmětu IFJ a teoretické i částečně praktické znalosti (díky projektům v průběhu semestru) z předmětu IAL. Dále jsme všichni obohateni o velkou zkušenost práce v malém týmu a komunikace s ostatními členy týmu.

8. Precedenční tabulka

	unar-	+	-	*	/	%	E++	E--	==	!=	>	<	>=	<=		&&	!	(	)	,	ID	Fn	\$	++E	--E
unar-	F	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	>	<	>	F	<	<	>	<	<
+	<	>	>	<	<	<	>	#	>	>	>	>	>	>	>	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
-	<	>	>	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	>	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
*	<	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	<	<	>	>	<	<	>	<	<
/	<	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	<	<	>	>	<	<	>	<	<
%	<	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	<	(	>	>	<	<	>	<	<
E++	#	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	#	#	>	#	#	#	>	#	#
E--	#	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	#	#	>	#	#	#	>	#	#
==	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
!=	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
>	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
<	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
>=	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
<=	<	<	<	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	<	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
	<	>	>	<	<	<	#	#	>	>	>	>	>	>	>	<	<	<	>	>	<	<	>	<	<
&&	<	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	<	<	>	>	<	<	>	<	<
!	<	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	F	<	>	>	<	<	>	#	#
(	<	<	<	<	<	<	#	#	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	=	<	<	>	<	<
)	F	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	>	F	>	>	F	F	>	#	#
,	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	=	=	<	<	F	<	<
ID	F	>	>	>	>	>	>	#	>	>	>	>	>	>	>	>	>	F	>	>	F	F	>	#	#
Fn	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	F	=	F	>	F	F	F	#	#
\$	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<	F	F	<	<	F	<	<
++E	#	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	#	#	>	>	<	<	>	#	#
--E	#	>	>	>	>	>	#	#	>	>	>	>	>	>	>	>	#	#	>	>	<	<	>	#	#

9. Diagram konečného automatu

10. LL-gramatika

		PREDICT
1	CLASS $\rightarrow$ class identifier { VNUTRO_TRIEDY } CLASS end_program	class
2	CLASS $\rightarrow \epsilon$	end_program
3	VNUTRO_TRIEDY $\rightarrow$ STATIC type identifier TRIEDNY_CLEN	static type
4	VNUTRO_TRIEDY $\rightarrow \epsilon$	}
5	STATIC $\rightarrow$ static	static
7	PREMENNA_DEFINITION $\rightarrow$ type identifier	type
8	PREMENNA_INIT $\rightarrow$ operator_assignment EXRESSION	operator_assignment
9	PREMENNA_INIT $\rightarrow \epsilon$	;
10	TRIEDNY_CLEN $\rightarrow$ (FUNCTION_PARAMS){VNUTRO_FUNKCIE} VNUTRO_TRIEDY	(
11	TRIEDNY_CLEN $\rightarrow$ PREMENNA_INIT; VNUTRO_TRIEDY	operator_assignment
12	FUNCTION_PARAMETERS $\rightarrow$ PREMENNA_INIT; VNUTRO_TRIEDY	type
13	FUNCTION_PARAMETERS $\rightarrow \epsilon$	)
14	PRVY_PARAMETER $\rightarrow$ PREMENNA_DEFINITION	type
15	DALSI_PARAMETER $\rightarrow$, PREMENNA_DEFINITION DALSI_PARAMETER	,
16	DALSI_PARAMETER $\rightarrow \epsilon$	)
17	VNUTRO_FUNKCIE $\rightarrow \epsilon$	}
18	VNUTRO_FUNKCIE $\rightarrow$ STATEMENT VNUTRO_FUNKCIE	if while identifier return type increment decrement
19	STATEMENT $\rightarrow$ if (EXPRESSION) STATEMENT_BODY ELSE	if
20	STATEMENT_BODY $\rightarrow$ {VNUTRO_FUNKCIE}	{
21	STATEMENT_BODY $\rightarrow$ STATEMENT	if while identifier return type increment decrement
22	ELSE $\rightarrow \epsilon$	if while identifier type return } increment decrement
23	ELSE $\rightarrow$ else STATEMENT_BODY	else
24	STATEMENT $\rightarrow$ while (EXPRESSION) STATEMENT_BODY	while
25	STATEMENT $\rightarrow$ identifier DOT_IDENTIFICATOR ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA	identifier
26	DOT_IDENTIFICATOR $\rightarrow \epsilon$	operator_assignment (
27	DOT_IDENTIFICATOR $\rightarrow$ .identifier	.
28	ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA $\rightarrow$ operator_assignment EXPRESSION;	operator_assignment
29	ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA $\rightarrow$ (FUNCTION_ARGUMENTS);	(
30	STATEMENT $\rightarrow$ PREMENNA_DEFINITION PREMENNA_INIT;	type
31	FUNCTIONS_ARGUMENTS $\rightarrow \epsilon$	)
32	FUNCTIONS_ARGUMENTS $\rightarrow$ EXPRESSION SECOND_ARGUMENT	! (identifier - value
33	SECOND_ARGUMENT $\rightarrow$, EXPRESSION SECOND_ARGUMENT	,
34	SECOND_ARGUMENT $\rightarrow \epsilon$	)
35	STATEMENT $\rightarrow$ return EXPRESSION;	return
36	ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA $\rightarrow$;	
37	ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA $\rightarrow$ increment;	increment
38	ROZLISENIE_IDENTIFIKATORA $\rightarrow$ decrement;	decrement
39	STATEMENT $\rightarrow$ increment identifier;	increment
40	STATEMENT $\rightarrow$ decrement identifier;	decrement